

זכרונות ורשמים מחכם חיים דוד הלוי ע"ה

כנס אוני' בר אילן - ב אב 6/8 10:15

ראשי פרקים

מי שרצה לראות **בדורנו** איש שכולו אומר כבוד בחיצוניות ובפנימיותו כאחד, ידע תורני ממש בכל מכמני התורה, פסיקה בהיקף הגדול המתחילה מן התלמוד וגומר באחרוני האחרונים, מקרא, מחשבה, תורת הסוד והפנימיות לצד פקחות בהווי העולם הזה בעל מידות טרומיות ונקיות דעת ונקיות ידים זה היה הגר"ח"ד.

1. **נראות** : החכם תמיד לבוש בהדור ללא רבב על בגדו.
2. **דייקנות** : מדויק מאוד ונצמד ללוח זמנים ולנושאים.
3. **תמיד היה בין הראשונים להקדים הציבור בבוקר לתפילה.**
4. **לא איבד דקה אחת בשיחות סתם.**
5. **הדרשות ושיחות** - ב ראה את מכלול הכתוב (קרי תנ"ך) התלמוד והמדרשים כדבר הרמוני. ההלכה והמדרש זה כמו מתמטיקה" שבסוף צריכים להתאזן ולהיות מדויק. המדרש לא היה אבסטרקטי. **עץ המקורות** היה נרחב ומגוון מאוד, כלל גם מספרי היסטוריה, הגות בינלאומית, מדעים, טכנולוגיה ועוד.
6. **היקף** :
7. **הפסיקה** : כפסיקה שלו תמיד ניסה לראות את העומד מולו ומצבו . פניו תמיד כלפי הציבור. סיפורים כשפניתיו אליו בנושא כשרות, גישתו לשחרור מחבלים...
8. **תורה בכתב מול תורה בעל פה** : למרות (או בגלל...) שהרב היה איש הלכה מובהק, היה אצלו משקל גדול מאוד למסורת ולמנהג ומה השתרש בציבור. "בית אב" ומנהג מושרש חשוב לפעמים יותר ממה ש"כתוב בספר". לא זלזל במנהגים שורשיים גם כשנגד "מה שכתוב" בפוסקים.

• קיפול טלית בשבת

• שירת הקדושה על ידי הציבור ביחד עם החזן

• בתוך בית כנסת אחר , לא התערב למרא דאתרא

• **שמיעת מוסיקה בזמן הזה :: שו"ת עשה לך רב חלק ז סימנים לא לב -**

וראיתי בספרו עמוד שמ"א, הערות של מחבר ספר "אז נדברו" שהשיג על מה שכת"ר כותב, שמדברי בספר עשה לך - - רב ח"ג סי' ד' משמע שאני מתיר שמיעת המוסיקה כל השנה. והרב הנ"ל השיג עלי בחריפות בדברים שאינם לענין. והנה אותו מחבר לא ראה ספרי כלל, וכת"ר דייק בלשונו וכתב, "משמע שמתיר" ולא כתב בפירוש "מתיר", והוא דקדוק לשוני נכון מאד. כי באותה תשובה דנתי בסוגי מוסיקה המותרים והאסורים בשמיעה מחמת עצמם, וסיימתי בהערה, שלהתכנס במיוחד לשמיעת מוסיקה יש לדון ולאסור ממ"ש מרן בשו"ע סימן תק"ס סעיף ג', אלא שסיימתי "הנח להם לישראל מוטב שיהיו שוגגים ולא יהיו מזידים. וביחוד שכבר זכינו לאתחלתא דגאולה. וה' הטוב יכפר בעד". והאם לזה יקרא שאני "מתיר". ויעיד על כך מ"ש בחלק ששי עמוד שמ"ו בד"ן זה, "ואשרי הנזהר שלא לשמוע שום שירה", אלא שלשואל כתבתי על מה סמכו להקל, והיא סברת הרמ"א ע"ן שם.

ועתה אפרש שיחי לכת"ר, כי כל זה נובע מהרגלי לקצר ביותר. וכמה שואלים היו שפנו בענין זה, ואחד הוא בן ישיבה, - שהתשובה אליו התפרסמה בקיצור רב, ועיקר שאלתו היתה שכאשר הוא לומד כמה שעות רצופות מרגיש עיפות רבה, וחיוב להפסיק, אם באותה שעה מותר לו לשמוע מוסיקה. ואעיד בזה שראיתי את מו"ר הגרב"צ עזיאל זצ"ל הראשל"צ הרב הראשי לישראל, שידוע היה בשקידתו העצומה בלימוד התורה, שבשעת הערב כשהיה עיף מחמת לימוד היה נח בכורסתו לשעה קלה ומאזין למוסיקה, ופעם העיר באזני, כי זה מרגיע אותו מאד, ומאפשר לו המשך הלימוד עוד כמה שעות טובות.

עוד אוסיף כי כל החומרא בשמיעת מוסיקה היא מדין אבלות החרבן בלבד, כי המוסיקה כשלעצמה היא דבר עצום ונפלא המרום את הנפש, ועבודת ה' בבית המקדש היתה ע"י מוסיקה. -

וספר תהילים הקדוש והנורא מסיים בהללו' בכל מיני כלי זמר, וכל תפלותינו לה' הם בשירה וזמרה, וכבר הארכתי בזה ב"עשה לך רב" חלק רביעי סימן י"ז, על ערך השירה והזמרה, ושהיא בחינת סוד שיח שרפי קודש ע"ן שם. מעתה כמה תמוה הדבר לטעון טענות נגד עצם המוסיקה, ואין להאריך יותר.

• **שו"ת עשה לך רב, ח"ג סי' ד'**

... אבל יש לדון בגופם של דברים מנקודת ראות אחרת, כי כל דברי הפוסקים הנ"ל לא נאמרו אלא במקרה שמגיע אליו קול שירה מתוך תקליט או רדיו... אבל להתכנס במיוחד לשם כך לשמוע מוסיקה ושירה, יש מקום לדון ממה שפסק בשו"ע או"ח סי'

תק"ס סעיף ג' ומ"ש נושא כליו שם. **ואולי עדיף שנקיים בעצמינו הנח להם לישראל, מוטב שיהיו שוגגים ולא יהיו מזידין, וביחוד שכבר זכינו לאתחלתא דגאולה, וה' הטוב יכפר בעד**

● **דרכי שלום והיחס לנצרות כתב (בתחומין ט) :** לכן, עקרונית לאור כל האמור, חלק גדול ונכבד של יחסי יהודים לשאינם יהודים אינם זקוקים להיתרים של "דרכי שלום". אך במדה ומתעוררת בעיה מעין זו, אם ביחסי צבור, או

יחיד, זה תפקידו של הרב הנשאל לשקול ולפסוק בכל מקרה ומקרה לגופו. על כגון זה נאמר ב. "ועמכם בדבר המשפט". **..-אם ישאל השואל: הא כיצד יוכל פוסק בזמננו להכריע במה שנראה כנגד הלכות קבועות בדברי חז"ל.** ואשר לפיהן **אין לכאורה מקום להקל ביחסים שבין יהודים לבין נוכרים? תשובתנו היא, שאין בדברינו, ולו שמץ, של סטיה מדברי חז"ל, שכבר בדבריהם נקבעו העקרונות לקביעת ההלכה על פי המציאות המשתנה מדור לדור.** לפוסקים בכל תקופה ניתן התפקיד למצוא אלו עקרונות מתאימים למציאות הקיימת בפניהם. זוהי כוחה של תורה שבעל-פה.

• פולמוס שהיה לו בנושא נישואין אזרחיים במדינת ישראל

9. **הרב עזיאל- תמיד דיבר בשבחו.** ראה בו כגדול הדור של המאות שנים האחרונות.
10. כשהיתה בעיה כספית לבית הכנסת **שינס מתניים ונסע איתנו לפגוש אנשים.**
11. **רגישות חברתית.**
12. **אופי -** עניו צנוע וביישן : . הסיפור המופלא איך הכיר אשתו.
13. **יושרה ונקיות כפיים-** תמיד הוציא קבלה במקום על הספרים שמכר. גם כשמישהו לחץ שלא יוציא , כתב קבלה ונתן לאיש לקרוע אותה. **לא חיפש כבוד או כסף והתרחק**
14. **אהבה וחיבה לארץ ישראל:**
15. איך פטר למשפחתו עניין בעיה רפואי
16. **לא נרתע מלגעת בנושאים שעל פניהם נשמעים בעייתיים.**
17. **רחוב על שמו בתל אביב.**

שמואל כהן. סבי ע"ה מהמשפחות העיקריות שתרמו והקימו את בית כנסת אוהל מועד.

